

PORSSZEM JANKÓ

SZERKESZTI: *Molnár Jenő*

BUDAPEST, 1929. NOVEMBER 24. ★ HATVANKETTEDIK ÉVFOLYAM

● 29 ●

3140. SZÁM

Uj hang!

Uj forma!

**Négyszemközt
Garami Ernővel**

Lábass Juci szalónjában

Móra Ferenc mint „britanniás”

**Nyiltlevél Faludi Sándorhoz
és Törzs Jenőhöz**

A pesti pénzpiac pikantériái

Ha kirepül a kard a hüvelyből...

- Mondd, édesem, te helyesled a tisztek kardhasználati jogát?
 — Ebben nincs praxisom. Velem szemben sohásem a kardjukat használták.

A tihanyi visszhangnál

En: Ki fogadja örömmel a fegyverhasználati szakaszt?

A visszhang: ...a kászt.

Az első gondolat

— Mit szólsz hozzá? Apasztani akarják a képviselők számát.

— Azt nem szeretem.

— Nem szeretted! És miért?

— Mert a kevesebb képviselőhöz biztosan egy kisebb parlamentet is építenek.

Rébusz

BENES MASARYK

Megfejtését a következő számban közöljük. A helyesen megfejtők értékes könyvjutalomban részesülnek.

Elmés, új rébuszok beküldői közt esetről-esetre könyvjutalmakat osztunk ki.

HAT A HALEF-HASZNÁLAT JOGA? AZT NEM SZABALYOZZA GÖMBOS MINISZTER ÚR?

„EGYENLŐSÉG”

Négyszemközt Garami Ernővel

*Mi volt a szociáldemokrata-párt
hazatért vezérének első benyomása Budapesten?*

**„Nagyon bánt a politikában a sok
személyes ellentét — Az én mun-
kám formája még nincs megadva,
de ez mellékes is“**

Utoljára a „Népszava” szerkesztőségében láttam. Lehet vagy tizenkét éve. Őszinte, de komorságra hajló tekintet, cikornyátlan beszéd, szíves modor adta meg a külső karakterét. Bronzembernek látszott. Hogy anachronisztikus hasonlattal éljek, az Ismeretlen Vasmunkás szobrát lehetett volna mintázni róla. (A kisebbik fia azóta szobrász lett — milyen érdekes lenne, ha kifaragná.) Abban a szabad, sőt fantasztikus szellemi köztársaságban, amelyet szociáldemokrata világnézetű írók, költők, gondolkodók, publicisták, művészek, hírharsonások, agitáto-

rok alkottak, szuverén biztonsággal tartotta kezében a kormánykereket. Valami szuggesztivitás áradt primitívnek tetsző lényéből. A szélsőbal Tisza Istványa volt, ha teljesen kikapcsoljuk a két egyéniség közt mutatkozó heterogén vonásokat, amiket származás, neveltség, életszínvonal, karriércsinálás előbb csak a lelkébe vésnek, aztán a homlokára is felírnak a közélet férfiának. Aki nem váltott vele szót, valami szorongásfélét kellett hogy érezzen, ami a tulsó oldalon könnyen alakulhat át — a politika örök szabályai szerint — aggodalom-

*Garami Ervin
karikatúrája apjáról,
Garami Ernőről*

má, majd gyűlöletté, végül elkeseredéssé. Garami Ernő prima vista sokrétű, bonyolult, mondhatnám: titokzatos egyéniség. De aki előtt csak tíz percre megmutatkozott, aki a megtévesztő külsőségen áttörő (—bocsánat a jelzőért —) polgári egyszerűségében látta, annak egészen más fogalma van a magyarországi szociáldemokrata párt vezérférfiáról. Garami Ernő saját magát úgy jellemezte e sorok írója előtt: „Kérem, én egy szimpla ember vagyok”, — lehet, de ez a szimplaság nem a nyárs-polgárok és nem a tucatmunkások szimplasága.

Ez a szimplaság a politikusoknál visszataszítóan szokványos nagyképűségnek, nagyravágyásnak, fontoskodásnak, képmutatásnak és nagyzolásnak az éles ellentéte. Tovább megyek: a tagadása. Nem, Garami Ernő nem szimpla ember. Már csak azért sem, mert van bátorsága szimplának mondani magát egy olyan politikáló társadalomban, amelynek legutolsó kávéházi és kiskocsmái kortesnyulványa is az államférfiúi hivatottság pózában tetszeleg. Szimplán hangzik, ha azt mondom: Garami született demokrata, hiszen minálunk minden demokrata úgy születik, hogy nem mágnás, nem dzsenti, nem kurtanemes és nem — kormányfőtanácsos. Hányan tudjuk békességgel elviselni a velünk egy sorból való, egyforma nevelésű, hasonló életföltételek közé ékelt embertársainknak félfejjel, sőt félcentiméterrel való kiemelkedését? És hányan tudjuk ízléssel viselni azt a valamivel több tehetőséget, tudást vagy pláne állást és vagyont, ami a társadalom egyes rétegei fölé helyez?

De lássuk a tíz év után hazatért Garami Ernőt és hallgassuk meg, mit mond külföldi élményeiről, itthoni első benyomásairól, kényszerű távollétének egy-egy érdekes mozzanatáról, a magyar dolgokhoz való új viszonyáról, munkájáról és terveiről. Tíz esztendő igen nagy idő megett férfikorban, mikor a vér szelidebb ütemre lejt és az agy szűrőjét gyorsabb járásra ösztökéli a lesben álló kritika. A lehiggadt ész szüntelen, éber kontrollja.

*

Most a „Népszava” szerkesztőségében találkozunk. Dóczi Gyula és Szakasits Árpád kollégáim Mónus Illéssel, a szociáldemokrata párt titkárával, buzgólkodnak, hogy a máris nagyon elfoglalt pártvezér idejéből vagy egy órácskát sikerüljön kihasítanom. A szerkesztőség olvasótermében várom. A párttitkárság üléséből siet hozzám. Ránézek, — kissé idegenszerű az arc. Persze, a bajusz... Az emigráció elvitte Garami rövidre nyírt bajuszát. A homloka valamivel megnyult, még mindig dús fekete hajában elvész az a pár ősz hajsza. Orra a régi energiával ugrik ki az arcból. A jellegzetes dudorok is a régié. De mintha egy színárnyalattal enyhébb lenne az arc kifejezése, lágyabbak a vonások. Egészben véve egy gondosan öltözött munkás benyomását teszi. Az, ami a tömeg fölé emeli, a szemében és a homlokán villanik meg. Hiába nézem tíz év fátyolán keresztül, inkább megnyugvás, semmint szenvedés tükrözik az arcán.

— Mi volt az első benyomása, szerkesztő úr, — kérdezem — amikor ismét meglátta szülővárosát?

— Este érkeztem Budapestre — mondja — s az első benyomásom az volt, hogy sötétek az uccák, az emberek — férfiak és nők egyaránt — rosszul vannak öltözve, az üzletek kirakatai pedig — eltekintve a Belváros egyes részeitől — vidékiesek. Azonkívül levegőtleniséget éreztem. Minden olyan nyomott, olyan szűkreszabott. Még a legnagyobb tér is kicsi. Ne feledje el, hogy Párizsból, illetve Bécsből jöttem, ahol nagy arányokhoz szokott a szemem. Lehet, hogy rövid idő múlva már nem fogom érezni a különbséget. A főváros fekvésétől viszont újra el voltam ragadtatva. Milyen gyönyörű a Dunapart, milyen remek a budai vidék Pestről nézve! De nagyon fájt, mikor a csöndes Dunát láttam. Ezen az isteni folyamon száz és száz hajónak kellene siklani. Az Országházától az Eskü térig egyetlen hajót se láttam sétám alatt. Milyen szomorú és sivár kép ez egy nagyváros szívében! A hidakban most is gyönyörködtem. Világviszonylatban is impozánsak.

— És mi vonta még magára a figyelmét?

— Fájdalom, a nagy szegénység. Lehet, hogy félév múlva ehhez a keserves látványhoz is hozzászokom, de most erősen a szívembe vágott. Nagyon sok kendős asszonyt látni itt. A nagyvárosi nyomor tüneteivel találkoztam a külföldön is, de nem ilyen mértékben. Bécs lecsúszó város, még mindig megy lefelé a lejtőn, de ott sem láttam ekkora szegénységet. Az is bántóan hatott rám, hogy Bécs külvárosai jobban vannak kivilágítva, mint itt a Belváros melléküccái. Valahogy olyan benyomást tett rám ez a mi szép és jobb sorsot érdemlő Budapestünk, mint egy nagy-nagy mezőváros. Mondom: Párizs és Bécs után.

— A hosszú távollét után nehéz volt beleélnie magát a gyökeresen megváltozott hazai viszonyokba?

— Sok tekintetben nehezemre esett a lelki transzponálás, — feleli — hiszen a franciaországi, ausztriai és svájci viszonyok, amelyeket közelebbről ismerhettem meg, merőben elütőek az itteniektől. A politikában nagyon bánt az a sok személyes ellentét, amivel már rövid ittlétem alatt is találkoztam. Odakint az elvek csatáját látni, minálunk — sajnos — nagy mértékben dúl a személyek harca. Hogy aránylag mégis jól érzem magam itthon, ezt barátaimnak és ismerőseimnek köszönhetem, akik nagy szeretettel könnyítették meg az említett lelki transzponálást. És itt nemcsak elvtársaimra, hanem a polgárságra is gondolok, amelynek részéről naponként a rokonérzésnek igazán megtisztelő jeleivel találkozom. Egyelőre minden nap végiglátogatok egy sereg embert. Régieket és újakat. Régi barátságokat felújítok, új baráti kapcsolatokat létesítek. Hálával vagyok eltelve régi és új barátaim iránt.

— Mi a napi programja?

— Rendszeresen bejárok a „Népszavá”-hoz és dolgozom. Az én munkám formája még nincs megadva, de ez mellékes is. A fő az, hogy itt vagyok és munkában vagyok.

— Színházban vagy más nyilvános helyen megfordult már kollégám?

— Eddig nem volt alkalmam színházba menni, pedig minden színpadi műfaj

élvezője vagyok. Főleg az operát szeretem. Külföldön sok szép és érdekes előadást láttam. Remélem, itt is lesz benne részem. Más nyilvános helyen sem fordultam meg eddig, pedig régente sokat jártam kávéházba, ahol szerkesztőségi kollégáimmal és barátaimmal találkoztunk.

— Profitált-e valamit szerkesztő úrnak a hosszú emigráció?

— Annyiban, hogy a német nyelven való írást és beszédet, amiben egyébként azelőtt is otthonos voltam, a tökéletességig fejlesztettem, ha szabad ezt mondanom. Párizsban jól megtanultam franciául és elég hasznavehetően tudok angolul is, bár ebben a gyakorlatom hiányzik. Azonkívül állandó figyelemmel kísértem az egész világ szociálpolitikai irodalmát s a külpolitikai és gazdasági kérdések fejlődését. Természetesen voltak szépirodalmi olvasmányaim is, de nagy idegességem miatt inkább csak a szórakoztató könyveket kerestem. Kitűnően bírtam az emigrációt és tudtam, hogy az emigráció sorsa a várakozás, tehát igyekeztem hasznos munkával tölteni az időt.

— Mi lesz a legelső nyilvános szereplése?

— Azt még nem tudom. A pártválasztmány ülése volt az első nagyobb nyilvánosság, amely előtt szót emeltem. Később valószínűleg nagyobb gyűléseken is részt veszek. Mióta feltalálták a megafónt, nekem is alkalmam nyílik a beszédre, mert gyöngé hangom van.

Most felmutatok egy portré-vázlatot. Garami Ervin rajzolta hevenyészetten az édesapjáról, mikor hazajöttek, a bécsi gyorsvonaton. Véletlenül jutottam hozzá.

— Igen, — mosolyog Garami Ernő — a kisebbik fiam... Most huszonnégy éves. Szobrásznak készült. Bécsben Hanack professzor, Párizsban a nemrég elhunyt Bourdelle mester növendéke volt. Csak rövid ideig marad itthon, aztán újra kimegy Párizsba. Ernő, a nagyobbik fiam, huszonhat éves. Ő Bécsben maradt, ahol önálló üzlete van. Ernő a feleségemmel többször járt Budapesten távollétünk alatt.

— Most pedig segítsen nekem, kolléga úr: mit kérdezek még?

— Jaj kérem, — tiltakozik — én nagyon szimpla ember vagyok... mit tudnék én magamról — magamtól? ... Köszönöm, hogy a kérdéseivel legalább annyit kicsiklandozott belőlem, amennyivel egy kolléga a figyelmes kollégának tartozik.

*

A z uccára érve, seregszemlét tartok a magyar politika vezéregyéniségei fölött. Hamar végzek. Hatan vannak. Hárman a középben: Bethlen István, Klebelsberg Kuno, Vass József, egy a baloldalon: Rassay Károly, egy a szélsőjobbon: Gömbös Gyula, egy a szélsőbalon: Garami Ernő. De vezéri szuggesztivitást csak Bethlenből és Garamiból érzek. Azért a másik négy is lehet még miniszterelnök.

MOLNÁR JENŐ

Mi a teendő?

Egy newyorki bankár Európába jött üzleti ügyek elintézése végett. Amikor Budapestre érkezett, alighogy megszállt a hotelben, a félreeső helyre ment, ahol meghalt. Szívszélhűdés érte. A szálló igazgatósága a következő kábeltávíratot küldte az özvegynek:

„Férje hirtelen elhunyt szállodánkban, a W. C. ben. Tízezer dollár a zsebében. Mit csináljunk?”

Csakhamar megérkezett az özvegy válasza:

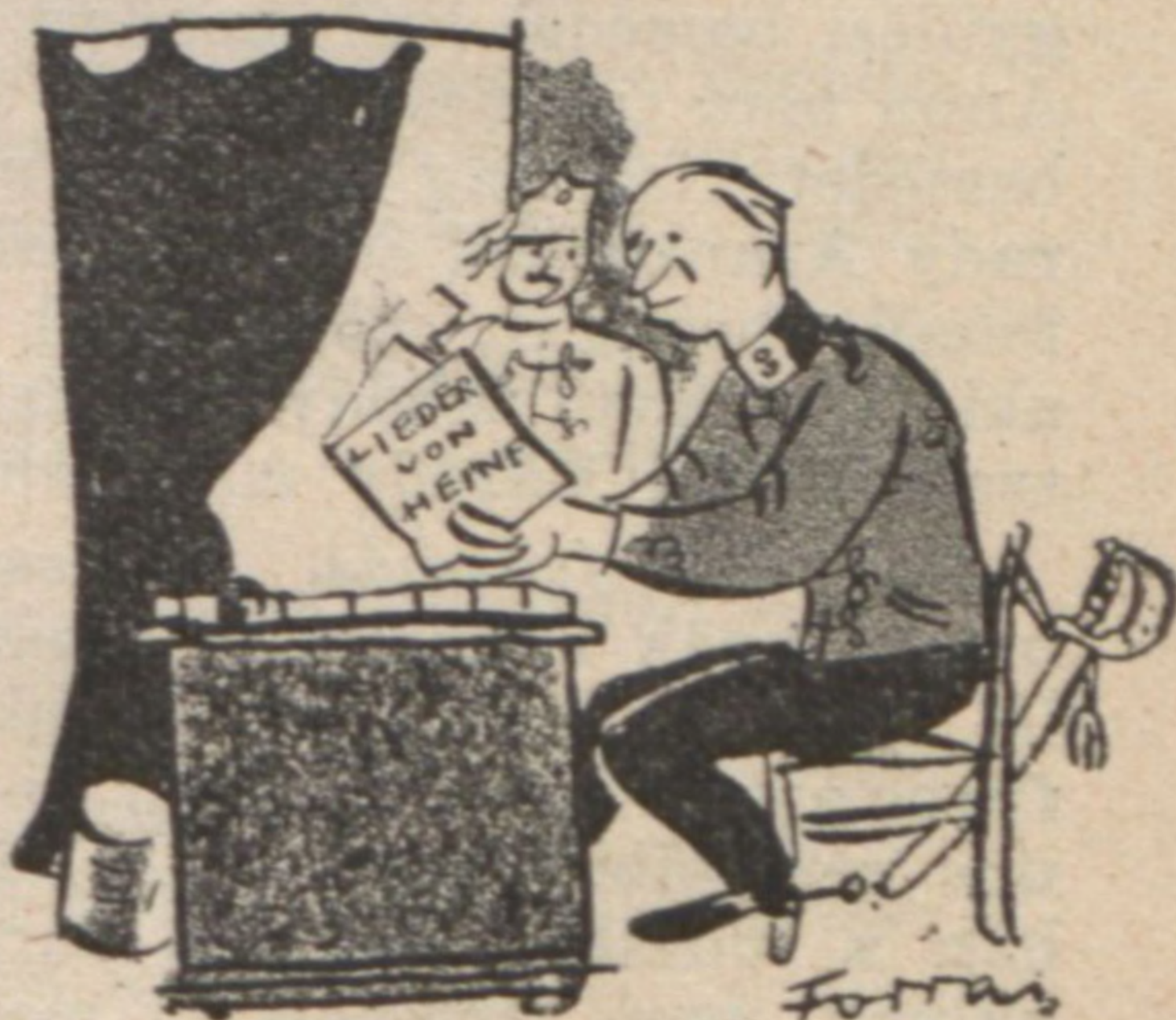
„Kérem, küldje el a dollárokat és húzza meg a zsinórt.”

Kisgazdák egymás közt

— Ha nem hallgat ránk az a Bethlen, kilépünk az egységspártból, azt a kiskésit neki!

— Aztán szép csöndesen visszalépünk, azt a kis-üstjít neki!

Amikor jogos a fegyverhasználat

— Ha most kritikus volnék, a fegyverhasználati szakasz értelmében ezt a költőt alaposan levágnám.

BORSSZEM JANKÓ A SZÍNHÁZBAN

KAMARASZÍNHÁZ

Amihez minden asszony ért

Első felvonás. Petheő Attila kilép az ébredő diákok köréből és elhatározza, hogy ezentúl nappal dolgozik, éjjel tanul. Nem lévén könyve, minden éjszaka bemászik egy skót lelkész házába és a könyvtárt en gros fogyasztja. Rajtakapják. Apa és fiai azzal büntetik a szegény fiút, hogy rálöcsölik vén leányukat, illetve nénjüket, Várady Arankát. Petheő is skót, aki az ilyen ajánlaton nem tud nevetni, tehát belemegy, nebbich. A hozomány öt év múlva esedékes, addig Petheőnek tanulni kell.

Második felvonás. Petheő folyton tanul, miközben megtanulja, hogy Angliában is okosabb, ha az egyetemi hallgató politizál. Csakugyan: képviselő lesz. Hevesi Sándor kívánságára az egységespártba lép, de mielőtt Bethlen megnézné a darabot, a szövegben a „titkos választás” szót „nyílt választásra” javítják ki. Petheő most már el van szánva. Elveszi Várady Arankát feleségül. Hogy ebből baj lesz, azt csak Barrie, a szerző, nem látja.

Harmadik felvonás. Petheő beleszeret Füzess Annába, aki olyan előkelő, mint-ha legalább is két villája volna. A skót lelkész megtudja ezt és éppen rá akar szólni Petheőre, hogy „Fuss, vagy Füzess”, mikor az okos Várady Aranka ravaszul összebitoronálja a férjét a szerelmével. Márkus Emma lakásán találkoznak. De baj van, mert Petheőnek népgyűlési beszédet kell mondani és Füzess Anna nem tud neki segíteni. Népgyűlési beszédet kizárólag Kéthly Anna és Várady Aranka tud írni. Petheő beveszi a feleség beszédét, kiábrándul Füzessből, aki bánatában Abonyba utazik és visszaábrándul Várady Arankába.

Negyedik felvonás. Az összes skótok meg vannak elégedve. A nézőtéri skótok is. Márkus Emma, a darab egyetlen franciája, felsóhajt: „Tant de bruit pour une népgyűlési beszéd!” A közönség abban a tudatban élvezi a darabot, hogy nálunk nem történhetik meg ilyesmi, mert próbáljon csak az a Petheő itt egy népgyűlési beszédet mondani! Ez esetben a vígjáték címét így kellene megváltoztatni: „Amihez minden szolgabíró ért.”

A kollégák nyelve

Ha színész vesézi a színészt, akkor vér csorog a kollégiális műtét nyomán. A mult héten egy ismert színésznőről volt szó a klubban. Valaki nagyon dicsérte, amit nem tudott szó nélkül állni a társaság. Egy komikus így intézte el a szőnyegen forgó művésznőt:

— Nem engedem, hogy bántsátok. Ő a legjobb vidéki színésznő — Pesten.

Egy másik, fiatalabb színésznő körül, akinek sok megérdemelt sikere volt, szintén heves vita indult meg. Az illető rangját így határozta meg egy epés kolléga:

— A második sorban álló színésznők közt tagadhatatlanul az első.

A Fészekben

Pünkösti Andortól, a kitünő kritikus-tól megkérdezte a héten egyik szerzőnk:

— Mit szólsz a darabomhoz?

— Abszolút összhangban van a nézőtérrel.

— Olyan pesti?

— Olyan üres.

Az előzékeny Hevesi

A nürnbergi vendégek tiszteletére rendezett Barnhelmi Minna-előadáson Petheő Attila így szól Gál Gyulához:

— Hevesi Sándor a legelőzékenyebb direktor a világon.

— Miért?

— Nem elégszik meg azzal, hogy Lessing-darabot tűz műsorra a bajorok tiszteletére, hanem még a címszerepet is egy Bajorral játszatja.

Gramofon, oh!

A pesti Rádió sztárjai

Leventei Kardoss Mór: Mondd, Renée, ez a „Muzsika” ejgentlich egy zenés darab?

Leventei Kardoss Mórné: Ne blamáld magad, Morisz. Nézd inkább a Gombaszögít. Most leült a földre és bukfcencet csinál. Grosser Gott!

Kardoss: Bravó, bravó! Ezt csináld utána, Renée!

Dr. Sveinitz (súgva, Kardossnének): Nekem majd megmutatja. (Kardosshoz): Amilyen szerencsés kópé vagy, Móric bátyám, a méltóságos asszony még ma éjjel produkálni fogja magát.

Kardoss: Bajosan. Nekem ugyanis éjjeli konferenciám van a bankban.

Kardossné (megcsípi Sveinitzet): Halotta?

Dr. Sveinitz (Morse-jelet ad a térdével): Az ilyen éjjeli konferenciákon háttározák el a kamatlábemelést, úgy-e, Móric bátyám?

Kardossné: Éjjel?... Kamatlábemelés... Ez egészen stílszerű.

Kardoss: Renée, már megint gyanúsítsz...

Kardossné: Na hallod?... Meinetwegen akár reggelig ne jöjjél haza. Igaz, Gyszi?

Dr. Sveinitz: A családi szentély ügyei-be nem avatkozom bele. Gott behüt!

Kardoss: Pass auf, Renée! Annak a szegény Törzsnek valami baja van. Mi az? Megmérgezték?...

Kardossné: Úgy látszik. Valami csöppeteket adtak be...

Dr. Sveinitz: A feleségének?

Kardossné: C'est une infamie! Még az kéne, hogy egy úrinőt mérgezzenek meg.

Kardoss: Úgy van! Úrinőt nem lehet megmérgezni. Úrinő másokat mérgez.

Dr. Sveinitz: Ahogy a Tiszazugban úrinők mérgezték!

Kardossné: Gyszi, maga elfelejti, hogy ez a darab a Szajnazugban játszik. Hopp... látja?... Gomba ép most ugrott a Szajnába.

Kardoss: És a szeretője, ez a — wie heisst nur? — Vértés?

Kardossné: Az nem, leider.

Dr. Sveinitz: Akkor még látni fogjuk a következő képekben.

Kardoss: Nem értem, hogy lehet egy Bernstein-dráma tízenegy képes!

Kardossné: Édesem, egy Bernstein-dráma a film-kiccsék óta többre is képes. Meinerseits, sajnálom ezt a derék Törzs Jenőt.

Kardoss: Na halod, mikor megszabadul egy ilyen gonosz asszonytól!

Kardossné: De még mindig szereti.

Dr. Sveinitz: Bizza ezt méltóságos asszony a második feleségére, a Lado-mérszkyra. Nagyon csinos nő.

Kardossné: Na tessék, már a nevét is tudja.

Dr. Sveinitz: Olyan furcsa... Könnyű megjegyezni.

Kardossné (a fogai közt): Jó, ezt megjegyzem magamnak.

Kardoss: Hogy milyen szépen mondta el a Törzs a halott nő levelét! Komolyan érdemes halott nőnek lenni a Törzs kedvéért.

Kardossné: Mir gesagt, ahányan élni akarnak a kedvéért... De mért muzsikálnak most?

Dr. Sveinitz: Vértés elhedüli a halott feleség nótáját.

Kardossné: Igen, Törzs lejátssza zongorán azt a különbséget, ami közte és... wie soll ich nur sagen?... De hagyjuk. Törje ezen a Jób a fejét!

Dr. Sveinitz: Na és most hová megyünk?

Kardossné: Jedenfalls egy kis muzsikát hallgatni.

Kardoss: Már megint „Muzsikát”?

Kardossné: De az igazit.

Kedves Faludi Sándor!

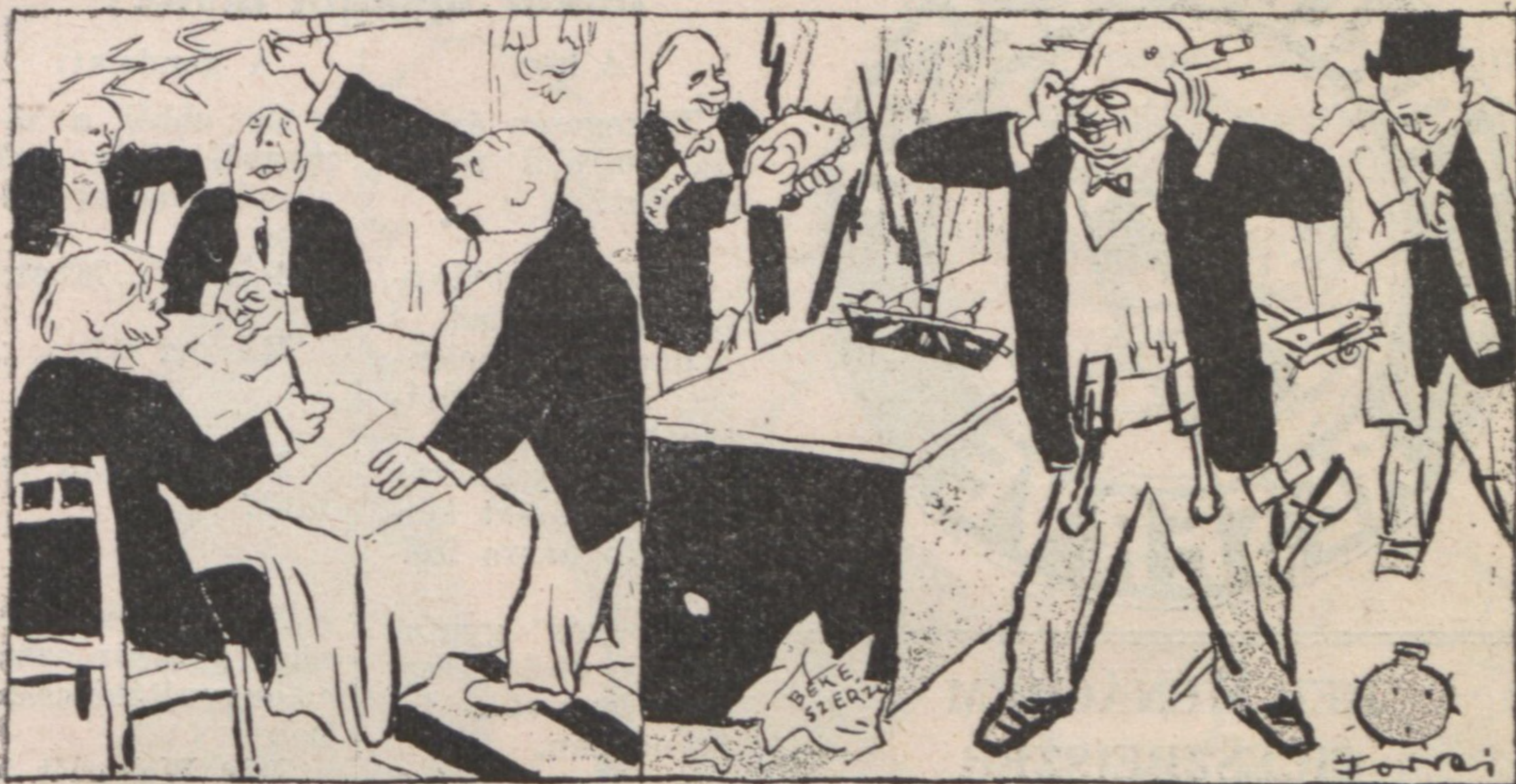
Ön az utóbbi esztendőekben kezdett nem hasonlítani az ikertestvérére, dr. Faludi Jenőre. Annyira nem, hogy már magam is tisztában voltam vele, mikor üdvözlöm Jenőt és mikor Sándort és nem önnel folytattam a Jenővel megkezdett beszélgetést. Azt hiszem s velem együtt sokan hitték, hogy a hasonlatosság nemcsak külsőségekben, hanem egyéb vonatkozásokban is megszűnik s hogy egyebet ne mondjak: ön nem fog a Jenő színháznélküli sorsára jutni. Nagyon fáj, hogy csalódnunk kellett, noha tudom: más okok és más körülmények idézték elő az Unio-színházak, majd a Magyar Színház Faludi Jenő-rezsimjének összeomlását és mások az ön Fővárosi Operettszínházának végső válságba jutását. Hasonlatosság talán csak egyben van, az állandósult gazdasági nyomorúságban, amely nemcsak a „Sisters” novemberi bemutatóját, hanem a Faludi Brothers színigazgatói jövőjét is kétségessé tette.

Nagyon sajnáljuk önt, kedves Faludi Sándor. Munkás, derék, jóhiszemű és áldozatkész emberek átmeneti balsorsán csak here és erkölcstelen társadalom érez kárörömöt. Itt még nem tartunk, hál' Isten. Magában véve az is fájdalmas, hogy olyan korrekt gondolkodású férfinak, mint ön, most le kell nyelni azokat az utólagos bölcsességeket, amiknek előzetes tanácsok formájában talán hasznát vehette volna. A bajbajutottaknak külön vesszőfutás ez a posthumus kioktatás. Mintha bizony ön nem tudná, kik dobták a lába elé azokat a — nem kasírozott — dinnyehéjakat, amelyekben megbotlott és — bizonyára csak ideiglenesen — elterült. Nagyon ildomtalan lenne, ha névszerint sorolnám fel a dinnyehéjak szorgalmas elhelyezőit. Ön bizonyára közelebbről ismeri őket, mint én. Ön bizonyára jobban tudja, kikkel tett jót, kiket hagyott érvényesülni és keresni, kik tévesztették meg a hízélgésükkal, kik használták ki a terrorjukkal, kiket vonszolt ön a nyilvánosság esti verőfényébe s hogy vajjon érdemesek vagy érdemtelenek voltak-e arra a tisztességre, hogy az ön úri barátságának melegében sütkérezzenek.

Az én szememet csak egy dolog bántja. Azokban az ujságokban, amelyek a Fővárosi Operettszínház Faludi Sándor-korszakáról írtak nekrológot, azt olvastam, hogy a mult évad második felében, továbbá nyáron a ligeti színházában és az első őszi bemutatójával kudarc kudarc után érte. Mit szól ehhez, kérem? Ön velem együtt nagyon élénken fog emlékezni arra, hogy ezek a lapok az ön színházainak legsilányabb darabjait „ragyogó”, „páratlanul mulatságos”, „óriási hatású” produkcióknak harsonázták szét, megtévesztve a közönséget és elsősorban önt, kedves direktor úr. Ha mingyárt az első színpadi képtelenség után, amit — tudtommal — ráoktrojáltak önre és amire ön megbocsáthatatlan gyöngeséggel rengeteg időt és pénzt pazarolt, megállította volna a becsületes kritika azon az úton, amely óhatatlanul a műszinköri nivójú operettlibrettókhöz és vásári csinadrattához vezetett: ön még ma is a legkedveltebb színigazgatója lenne a fővárosnak. Hol voltak akkor azok a „bátor” urak, akik hat és nyolc hónappal a bukások sorozata után állapítják meg a végső bukás okát? Kár, nagy kár, hogy ön akkor nem volt kíváncsi az érdeknélküli barátok véleményére és szomorú, nagyon szomorú, hogy a fővárosi színházi kritika — hódolat a kivételnek! — egymásután féltucatszor veri félre a hazug reklám harangját és csak akkor jön meg az igazi hangja, amikor már minden a földön hever. Mennyivel többet ért volna, ha csak egyszer, egyetlenegyszer a vészharangot kondítja meg. Az első operett-hülyeség után.

Én hiszem, hogy lesz még színháza önnek. Régi sikerei alapján meg is érdemli. De azt még meg kell tanulnia, hogy nem mind arany, ami fénylik és nem mind tehetség a színház körül, aki a száját tépi.

Általános leszerelés

Konferencián

Konferencia után

Egy kis pletykát, ah Jankó, ne legyen oly fajankó!

A gyorsvonat másodosztályú fülkéjében két elegáns úrinő és egy negyven év körüli úriember utazik. A férfi úgy tesz, mintha aludna. A két hölgy beszélget:

— Hogy tudsz mindig ilyen elegánsan járni? — kérdi az úrinő.

— Tartok egy házibarátot, aki havonta ötezer pengőt ad — felel a másik. — Próbáld meg te is.

— És ha olyant nem találok?

— Akkor tarts kettőt és mindegyik adjon kétezerötszázat.

— Hátha olyat se találok?

— Akkor tarts négyet à 1250 pengő.

— És ha olyan se akad?

— Akkor...

E pillanatban megszólal a férfi:

— Hölgyeim, én most aludni fogok, de szíveskedjenek felkölteni, ha majd húsz pengőnél tartanak.

A kardnyelő artisták
nemzetközi szövete
Bethlen miniszterelnök,

Budapest

Gömbös kardhasználati joga ellen
bármikor készséggel megvédjük a
magyar polgári társadalmat.

Einstein megmagyarázza, mi is az a relativitás

Egy előkelő berlini társaságban híres államférfiak, írók és művészek közt megjelent a világhírű Einstein professzor is. Az egyik dáma azzal a kéréssel fordult hozzá, magyarázza meg neki népszerű nyelven, mi is az a relativitás. A tanár így felelt:

— Nézze, asszonyom, ha az én elméletem az egész vonalon beigazolódik, akkor a németek azt fogják mondani: „*unser Einstein*”, a franciák pedig azt, hogy „*Einstein az egész világé*”. De ha valahol megbukik az elméletem, akkor a franciák azt fogják mondani: „*boche*”, a németek pedig lebüdöszsizóznak.

A sváb atyafi gyermekei

Egy aradi gabonakereskedő meglátogatta egy vidéki ismerősét és feltűnt neki, hogy egész csomó gyerek apjának szólítja a sváb atyafit. Meg is kérdezte tőle:

— Magaé ez a sok gyerek?

— Asz enyimé, — felelte büszkén.

— Aztán hogy tudja ennyi gyereknek megjegyezni a nevét?

— Asz nadon edszerű. *Analfabed* szerint fan a nefük, — mondja a sváb.

— Hogyan?

— Majd felsorolok: Beder, Coltán, Divadar, Eden, Filmos és Gároly...

REB MENÁCHEM
CICESZBEISZER
SZÖRNYŰ ÁTKOZÓDÁSAI

— O te hajadon
lángyod panaszkod-
jon, hodj o tiszt ore-
ságok nem okorják
erüszakot olkolmozni
vele szembe!

— Föszezónba led-
jél te színi direktor
Bodapesten!

— Ledjél te edj
nadj zenebarát és
saksupán o vígszín-
házi „Muzsiká”-bon

ledjen részed!

— Olejan ledjen o te családi harmó-
niád, mint oz o viszony, omi Bethlen és
az ütöt támogató kereszténypárt küzt
van!

— Ismerje o te nevedet oz egész mű-
velt alvilág!

— Edj bünpör tárdjalásán mondjon
rólad véleményt oz elvált feleséged!

Aranyköpések

A férjek azért nem tudnak meg min-
dent, mert a tudást nyitott szemmel lehet
csak elsajátítani.

A nő az első hazugságtól megijed, a
másodiktól felbátorodik, a többit már
nem tartja számon.

A házaselet: menürendszer. A legény-
élet: à la carte-étkezés. Karádi Emil

**Mit gondol a közönség,
mikor ujságot olvas?**

A hír:

Tömegesen érke-
zik külföldi pénz-
ajánlat.

Belga kormány-
válság fenyeget.

Badenből jelen-
tik: Kész a jóváté-
teli bank.

Zsilinszky Endrét
rágalmazásért két-
havi fogházra íté-
ték.

A svéd gyufa-
kölcson utolsó rész-
letét vesszük fel
januárban.

A „Magyarország”
lesen támadja Kle-
belsberg minisztert
a kultúra terjesz-
tése miatt.

Faludi Sándor
lemondott a szín-
házigazgatásról.

Óriási válság van
Budapest színházi
életében.

Vitaestéket ren-
deznek az ország
gazdasági jelenéről
és jövőjéről.

Martin Lampel
regény- és dráma-
író gyilkosság mi-
att letartóztaták.

A gondolat:

Én ebből a tö-
megből eddig csak
a csódtömeget lát-
tam.

Belga?... Mbah!

Már ez is?

Mikor fogja le-
ülni?

Akkor most gye-
rünk gyorsan azzal
az öngyújtókölcson-
nel.

Bár Wekerlét is
támadná a pénz
terjesztése miatt!

Már a direkto-
rok is lemondanak,
nemcsak a prima-
donnák?

Tudom. Tegnap
is öt sztárt láttam
a saját autóján.

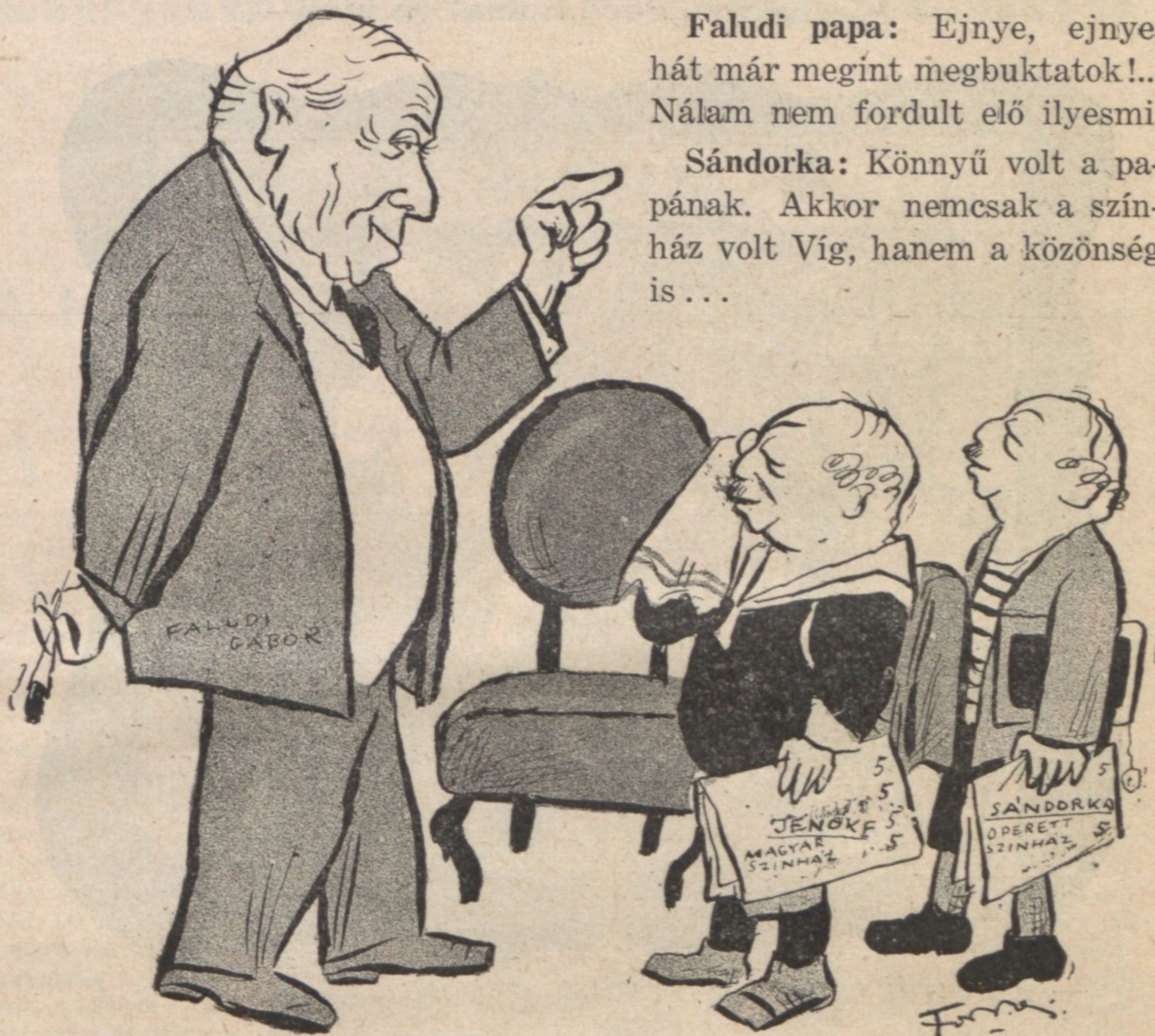
Vitam et sangui-
nem, sed avenam
non!

Végre a kritiku-
soknak is volt egy
jó napjuk!

— VAJJON HA SCHILLER ÉLNE,
Ő IS RIPORTOT ÍRNA A KÉT WAL-
LENSTEINRŐL?

Apák és fiak

Faludi papa: Ejnye, ejnye, hát már megint megbuktatok!... Nálam nem fordult elő ilyesmi.

Sándorka: Könnyű volt a papának. Akkor nemcsak a színház volt Víg, hanem a közönség is...

A régi jó kurzus-időkből

Kedves Borsszem Jankó!

Ezerkilencszázhusz elején, hideg februári napon a Körúton reszkető tagokkal álldogált egy rongyokba bugyolált rokkant frontharcos. A sapkája ellenzójén cédula volt ezzel a felírással: „Vak katona vagyok. Segítsetek, keresztény testvéreim!”

Egy ismertnevű, tekintélyes zsidópap megállt a szerencsétlen előtt és miközben nagyobb pénzt adott neki, így szólt jó-ságos hangon:

— Úgy látom, maga is jelszavak után indul, barátom. Pedig tudja meg, hogy most egy zsidó pap segít magán.

A rokkant így válaszolt:

— Rebbelében, maga akar engem snorrolásra tanítani?...

Beszámoló a takarékosági napról

A nemrég lezajlott takarékosági napról az alábbiakban számolunk be:

1. Az ellenzéki képviselők kivétel nélkül spóroltak — Bethlen bukására.
2. Gaál Franciska nem próbált a színpadon. Ennek folytán a karmester és a zenekar tagjai sok kellemetlenséget spóroltak meg maguknak.
3. Gömbös Gyula sokat vágott zsebre — az ellenzéki szónokoktól.
4. A zsidó egyetemi hallgatók nem mentek be az egyetemre és megspórolták az igazoltatást.
5. A BESZKÁRT-nál is félre tettek. Sztrókay vezérigazgató-helyettést tették félre.

Ecce Kuno!

— Munkácsy „Ecce homo”-ja után —

— Kulturát csinál!.. Feszítsd meg őt!

A pedáns gavallér

A kis szöke „művésznő” a következő levélkét intézte barátjához:

„Aranyos Bubikám! Közeledik születésem napja. Ne feledkezz meg régi ígéretedről és küldd el nekem a *fülbevalót*. Csókol milliószer *Mucusod*.”

A válasz nem soká váratott magára. Másnap egy kis csomagot kap a szöke angyal a következő sorok kíséretében:

„Egyetlenem! Itt küldöm az ígért *fülbevalót*. Sok puszi *Bubitól*.”

A csomagban tíz deka finom *vatta* volt...

Székesfehérváron

Bál után a kávéházban.

— *Kérek egy rántottát.*

— *Két tojásból?*

— *Noná — kardhüvelyből!*

Bús versike

*Mi is csak azt mondjuk,
Bár nem vagyunk Zichyk,
Hogy nagyok a bajok,
Nem pediglen kichyk.*

— *Olvastad? Az északsarki útra induló Zeppelin biztosítását nem vállalták a biztosítók.*

— *Meg tudom érteni. A biztosítók nem szeretik az ilyen luftüzleteket.*

Fajvédő kívánság

Két fajvédő beszélget. Azt mondja az egyik:

— Tudod, komám, én nem kívánnék mást, mint azt, hogy egy bizonyos zsidó fölött én mondjam el a halotti beszédet.

— És ki lenne az a bizonyos zsidó?

— Az utolsó!

Lábass Juci szalónjában

Végre egy operettprimadonna, aki fontosabbnak tartja a színdarabot, mint a saját szereplését — „Szerelmi ügyeimet az emberek fantáziájára bízom”

A legszebb magyar színésznő Amerikába megy a jövő hónapban

A mióta az operettdivák nem egész évadra szerződnek, hanem bizonyos számú fellépésre, megszületett az új művésznő-típus: az intermittáló primadonna. Még jó eset, ha a darab, amelyben szerepet kap, beüt, ami azonban már rég nem jelent százas szériákat. Ötven előadás igen jelentős siker ma az operettszínházban és ha a primadonna kétszer húzza ki ezt a szerencseszámot, körülbelül készen is van az évi penzumával. Minthogy legalább háromszorannyi a primadonna, mint az őket foglalkoztatni képes színház, a tartósan szabadságolt operettthercegnők száma elég tekintélyes. Vannak ezek közt olyanok is, akiknél a pihenés, illetve a pihentetés nem ideiglenes jellegű, hanem a végleges kényszernyugdíjazás szomorú első felvonása. Az operettszínházak igazgatói szobájában évről - évre megszerkesztik a Bé-listát, amely a pénztári bevétel grafikonjához igazodik. Erre a listára a rövidéletű jazz-operett tommegteremthető az énekesjáték rőneszánza.

bolásának forr-pontján néhány olyan primadonna is odakerült, aki a parádés nagy operett művészi hitelét becsülettel oltalmazta és öregbítette. Most, hogy néhány esztendei hűtlenség után az ízlés ismét visszafordul, hogy régi, tiszta forrásaiból merítsen illuziót, lassanként megkezdődik a primadonnák átértékelése. A direktorok már szemmel tartják azokat, akikkel

Ha belenyugszunk a változhatatlanba, hogy Fedák Sári többé nem vállal leány-és ifiasszonyszerepet, az állandóan távollevő Kosáry Emmi kívül Honthy Hanna, Lábass Juci és Péchy Erzszi azok, akik a magyar operettstílus reprezentáns egyéniségei. (Azért soroltam fel őket ábécé-rendben, hogy azt a pár hajfürtömet megmentsem az erőszakos kimulástól.) Hármuk közül Honthy Hannát a legötletesebb, Lábass Jucit a legmutatósabb és Péchy Erzsit a legbájosabb színésznőnek mondhatnám az operett területén, ha ilyen könnyen el lehetne skatulyázni őket. De hát Honthy is bájos, ugye és Lábass Jucinak is vannak játékötletei, ha nem klisé-szerepet nyomnak a hegyeskörmű kezébe. Maradjunk amellett, hogy Honthy, Lábass és Péchy mint egymás mellett megférő, egymást kiegészítő triász hozza vissza azt az operett-típust, amelyben apáinknak és nagyanyáinknak annyi öröme tellett. Szánó mosoly részemről azoknak, akik az operettben nem találnak gyönyörűséget. Jókedv száműzöttjei, koravének és örök savanyúságra kárhoztatott lelkek, arra rendelve, hogy haláluk napjáig minden földi boldogság tizenegyedik fizetési osztályában kushadjanak.

Csanády ucca 18, IV. emelet. Lábass Juci színművésznő. Intim, meleg, sőt nagyon is befűtött primadonnalakás. A szalónban zongora, kis asztal, rajta családi biblia, két öblös karosszék, még egy kis asztal, egy aranyozott állvány, teleaggatva forró, színpadi sikerekre emlékeztető szalagokkal, sok festmény és egy szekrény, teli arcképpel, ujsággal, hetilappal, színdarabbal. A bejelentett vendéget kimonóban fogadja a gyönyörű háziasszony. Avval a csiklandós reszketéssel szólal meg, csilingel a hangja, amiről szemlelőnyva is rögtön ráismerni: ez Lábass Juci. Forró délszak exotikus díszvirága ez a bácskai menyecske. Nem magyar típus. Olasz vér kering benne. Keverék, de a keverékek legcsodásabb fajtájából. Szénfekete dús haj, a vénuszi vállakig megnövesztve, büszke homlok, sarlóformájú szemöldök, merész, szellemes orr, férfibolondító száj. Primadonna — wie es im Buche steht.

— Hát pihenünk, Juci — mondom.

— No hallja! — kacag fel önkéntelenül. — Én és pihenni? ... Igaz, most egy kis ideig nem játszom. De egész nap tanulok. Kíváncsi a beosztásomra? Hetenként kétszer éneklecke Ábrányi Emilnél, kétszer francia, kétszer angol nyelvére és mindennap korrepetálás itthon egy operista zenésszel. Ami szabad időm van ezen kívül, azt jó regények, művészettörténelmi könyvek olvasásával töltöm. Olykor moziba megyek, színházba és koncertre pedig majdnem minden szabad estémen.

— Mit vár az igazi operett feltámadásától?

— A közönség fokozott érdeklődését és a magam újra megtalált életét. Azt hiszem, a jazz-őrületnek mindörökre vége és visszatér a szépzenéjű, vidám cselekményű operett. Amíg könnyed dallamokat önfeledt boldogsággal dúdolunk, amíg a zene lelki és érzéki örömei forrása, amíg szeretjük a vidám, bohókás dolgokat, szóval amíg hangulat lesz a világon, addig az operett is élni fog. Én bízom benne, hogy a közönség boldogan fogadja vissza a méltatlanul száműzött operettet. És ha nincsenek ifjú Lehárok, Kálmán Imrék, Fall Leók, Jacobi Viktorok, — hogy csak a budapesti és bécsi iskolánál maradjak — vegyék elő a régi operetteket. Felnőtt már az a generáció, amelyik nem ismeri a legszebb keringőket, indulókat meg azokat az édes zenei tréfákat, amelyek annyi drága percet szereztek nekünk.

— Nem olyan egyszerű a dolog — jegyzem meg. — Az operetthez sok pénz kell és mint tudja, válságos a helyzet...

— Tudom. Azt hitték, ha beütött egy jazz-operett, most már mindig azt kell adni. A régi operettől pedig csudákat vártak. Ha nem ment százszor, csak hatvan-szor, kétségbe voltak esve. Hát amikor csak harmincszor ment egy jazzoperett, sőt olyan is volt, ami csak tízszer ment. Hát akkor nem inkább a telivér, valódi operett? ... Hát az nem helytelen felfogás, hogy az operettek sorsáért a primadonnák nyakába varrják a felelősséget? Vegyék tudomásul szakértők és laikusok egyaránt, hogy az operett sikere nem a primadonnán múlik, föltéve, ha az a színésznő rendelkezik az operettjátáshoz szükséges minden kellekkel, tehát megjelenéssel, hanggal, játéktudással. Majdnem minden operettprimadonna szerepe egy kaptafára van szabva. Azt a kívánatos fiatal nőt kell játszani, aki magába szédíti a férfiakat. Valami nagy változatosság sohasem volt és nem is lesz ebben a szerepkörben. Tévedés tehát azt hinni, hogy a primadonna csinálja meg a darab sikerét, hogy tehát biztos a következő darab sikere is, ha ugyanaz a primadonna lép föl benne. Szó sincs róla! Jó és vidám librettó, fülbemászó zene: ez a lényeg! A primadonnának semmi más feladata nincs, minthogy tökéletes illúzióba ringassa a publikumot beszédével, mozdulataival, énekével, táncával. Rossz librettójú, gyöngemuzsikájú darabban csinálhat, amit akar, minél jobban igyekszik, erőlködik, minél több trükköt eszel ki, annál rikítóbb az egész produkció reménytelensége és az operett sivársága.

Ne higgyék kérem, hogy én csiszoltam ki ezeket a mondatokat. Lábass Juci nagyon korrektül tudja kifejezni magát. Különös primadonna! Még a mondatai is korrektek.

Közben egy Sztambult húzok ki a mellényem zsebéből, de mikor rá akarok gyujtani, rémülten nyul a cigaretta után.

— Jaj, csak azt ne! — rebegi. — Inkább konyakos csokoládét adok magának.

Primadonna, aki nem dohányzik... Ejha, mit szólnak ehhez a Várbeli asszony-ságok és a lipótvárosi démonok?

*

*

Valamit a szerelemről... lehet? — kérdezem.

Lábass Juci elneveti magát.

— A szerelemről? ... Ugyan mit? ... Ez fantázia dolga.

— Hogy érti ezt?

— Legjobb az emberek fantáziájára bízni a primadonnák szerelmi ügyeit. Azok mindig kitalálnak valamit. És nem lehet ellenük tenni semmit. Ne befolyásoljuk őket!

— És a házasság, Juci? ... Nem gondol rá?

— Tudja, drágám, ez olyan dolog, hogy az ember előre sohase mondhat bizonyosat. Mikor talán a legkevésbé gondol rá, ép akkor kopogtat az ajtón. És amikor foglalkozik vele, nincs sehol.

— A legközelebbi szerepe? ...

— Valószínűleg Endrei színtársulatánál ...

— Hogy mondja? ... Endrei?

— Igen. Amerikában. Most kaptam ajánlatot egy hathetes turnéra, amely januárban kezdődne. Novembertől újévig Kosáry Emmi ennek az első, rendszeres amerikai magyar operett-társulatnak a primadonnája. Nekem december közepén kellene hajóra ülnöm. Az ajánlat kitűnő. Kétszer annyit kereshetek, mint idehaza. És március elején már ismét Pesten lehetek. Úgy tudom, akkor lesz esedékes a második szerepem a Király Színháznál. Kurucz János azt mondja, hogyha egyszer kint leszek Amerikában, sohasem kívánkozom vissza.

— Mert valószínűleg elveszi egy benzinkirály, ugye?

— A magam részéről sokkal jobban örülnék, ha én keresném meg a dollárokat, a benzinkirály meg a többi király akkor bizvást elmaradhat. Ha együtt lenne az első százezer dollárom, gyorsan hazajönnék.

Tiszta szívből kívánom, hogy Lábass Juci százezer dollárja mielőbb megjavítsa szegény hazánk külkereskedelmi mérlegét. Ezzel a kívánsággal és három kézcsókkal távozom. Az első kézcsók a magyar primadonnának, a második az amerikai primadonnának, a harmadik az amerikai dollármilliomos jövődöbéli feleségének szólt. Mert az arany ördöge nem alszik, ha egy ilyen angyalt lát.

MOLNÁR JENŐ

A nürnbergi mesterdalnokok

— Mit szólsz a nürnbergi operistákhoz?

— Ha összehasonlítom őket a mieinkkel, azt kell mondanom, hogy ők valóban nürnbergiek, de a mi éneke-seink a mesterdalnokok.

Egy család, amelyben az egész világ bent van

— Mondd csak, micsoda népség ez a Grünteig-család?

— Nagyon érdekes. Egy távoli rokonuk, aki kormányfőtanácsos, a nagyvilághoz tartozik, a családnak egyik lánytagja a félvilágot képviseli, maga a családfő pedig az alvilág tagja.

Őszi hangulat a newyorki tőzsdén

Hullnak a papírok...

Pesti polgár álma —

az estilapok elolvasása után.

A diákság Gömbös mellett

— A Borsszem Jankó levelesládájából —

Furcsa dolog az, kedves Borsszem Jankó, hogy az ellenzék, amely mindig úgy veri a mellét, hogy így a „diákság érdeke”, meg úgy a „diákság érdeke”, mikor tettekre kerül a sor, nemhogy a diákság érdekeit védené, hanem direkt ellene fordul. Itt van például a Gömbös javaslatában ez a fegyverhasználati szakasz. Micsoda vehemens támadást intéztek ellene egytől-egyig a liberálisok! Engedelmet kérek, de hol itt akkor a diákság érdeke? Ma, amikor a diákságot amúgy is különféle bajok érik: se járványszünet nincs, mint tavaly, se a tanulási idő csökkentése iránt nem történnek lépések, pont ma jöttek ilyesmivel? Elvégre már attól az elemi, sőt középiskolai jogától mégse lehet megfosztani a diákságot, hogy szorult helyzetekben, mint például dolgozatírásakor, a fegyverhasználati szakasz értelmében puskáit használhassa! Az ellenzék nagyon téved, ha azt hiszi, hogy ebben az ügyben ő lesz általunk támogatva és nem a kormány. Nem, tisztelt ellenzék! Az ellenzéki frázisokkal annyiszor félrevezetett ifjúság ebben az esetben nem lesz olyan nagy idealista. Ebben az esetben realista, gimnazista, kereskedelmista a polgárista álláspontra fog helyezkedni. Tisztelettel Puskás Pista V. B. oszt. tan.

Az új szérum

A főorvos kitelefonál a kórházba:
 — Halló... asszisztens úr?
 — Igen, én vagyok, parancsoljon!
 — Hogy van az a három beteg, akiknek tegnap az új szérummal injekciót rendeltem?
 — Köszönöm. Kettő meghalt.
 — És a harmadik?...
 — A harmadik?... Az még nem kapta meg az injekciót.

A feledékeny férj

A hitvesgyilkossággal vádolt férjhez így szól a bíró:

— Mi bírta rá arra, hogy a feleségét az ötödik emeletről kidobja az ablakon?

— Bocsánat, bíró úr, a feledékenységemnek tudható be az egész, — mentegetőzik a vádlott.

— Ugyan! Feledékenységből tett ilyesmit?

— Igen, kérem. Azelőtt tudniillik a harmadik emeleten laktunk és én egészen megfeledkeztem arról, hogy már elköltöztünk onnan.

Nagy a pénzkinálat

— Nekem ne kínáljanak pénzt!... nekem adjanak!

A Britannia-szállóban született „Az aranyszőrű bárány“

Egymásután négy vasárnap
ruccant fel Budapestre
MÓRA FERENC,

Vincze Zsigmond

hogy első
nagy szín-
darabjának
komponis-
tájával,

**VINCZE
ZSIGMOND-dal és szerzőtársá-
val, KULINYI ERNŐ-vel megbe-
szélje a librettót**

Móra Ferenc

Nagyszerű legény ez a Tarnay Ernő. Török-szakad, ő megmutatta, hogy Szegeden is meg lehet csinálni, amit Reinhardt öt-hat német városban és a dollárokban dúskáló amerikai színház néhány tucat centrumban produkál: a vidéki bemutatószínpadot. Ne tessék kérem a vidéket a szó mellékizű értelmében venni. Civilizált ember szemében az a város, ahol eredeti kultúrára törekvő élet lüktet, a szónak csak helyrajzi jelentősége szerint vidék. Ha — amit nem tudok, de nem is kétek — eredeti tudományos munka folyik a szegedi főiskolákon, ha — amit tudok — Szegeden olyan magas színvonalra rúgtatta fel az irodalmat Móra Ferenc, hogy sok fővárosi író bizony szédülten tekintget fel rá, akkor elmaradhatatlan az eredeti művészeti termelés is. Tarnay Ernő a nagy vidéki színidirektorok, az úttörők sorába lépett, amikor a bőkezűen szubvencionált szegedi színházat bemutatószínpaddá avatta. Bevallom, sokan féltettük idefönt a lelkes és leleményes Tarnayt, hogy lendületes akarása zsákuccába fullad, kicsinyes helyi torzsalkodások dágványába reked. Szerencsére, másképp történt s hogy így történt, ebben a nagyvárosi nivójú szegedi sajtón kívül a nyugateurópai horizontú Pálffy Józsefnek, a színház intendánsának is nagy része van.

Megvolt a bemutató, Móra Ferenc gyönyörű mesekölteménye, „Az aranyszőrű bárány”, testet öltött a Tiszapart legszebb színházában. Nagyon szerettem volna ottlenni azon a forró premiéren, látni az én régi „szögedi” barátaimat, akikkel ifjúkori feketék és spriccerek mellett oly fanatikusan és oly meddően vitatkoztunk arról a kérdéstről, hogyan lehetne önállósítani a szegedi színházat, hogyan lehetne lekaparni róla azt a szomorú kliséjelleget, amit a fővárosi műsordarabok utánjátszása üt rá. Mert húszéves fejjel mi „független” szegedi kultúrát akartunk teremteni. Próbálkozott is néhány idősebb ujságíró társunk meg egy-két helyi titkos drámaíró holmi önállósági mutatvánnyal, de ez a direktornak meg a társulatnak fölösleges munkát, a szerzőknek publikumtoborzó gondot, megalázást, sőt az ellenséges ujságban (mert ilyenről mindig gondoskodik az a vidéki jó atyaisten) kegyetlen vesszőfuttatást jelentett. És szerettem volna látni a kipirult arcú, poivre et sel-hajú költőt, a nagypapává fiatalodott Móra Ferit, amint ott sűrög-forog a kulisszák furcsa világában, díszletek és öltözők közt surranva, idegenül kapkodva filozófus fejét,

mint aki azt mondja: hejnye, hejnye, hogy kerültem én ebbe a kifordított tündérországba, amelyik a csupasz hátát mutogatja felém? És szerettem volna látni a magyar operettzene és a karmesteri hivatás kettős főkönyvelőjét, a költészet és a pedantéria ama rejtelmes keverékét, aminek Vincze Zsigmond a neve. Hogy érzi vajjon magát az első eredeti vidéki bemutatóján? És a szegedi származású Kulinyi Ernő nem sírta-e el magát, hogy most nem a szelíd szegedi piaristák, hanem a „zordon” premiér-zsúri előtt kell vizsgáznia? ...

Sajnálom, hogy csak majd Pesten láthatom és hallhatom „Az aranyszőrű bárány”-t.

*

Tudják önök, hogyan született meg ez a mosolygó, csilingelőhangú báránka? Majdnem olyan érdekes mese, mint maga a Móra Ferenc-féle mese, amiből a daljáték készült.

A múlt év tavaszán tartotta székfoglalóját Móra Ferenc a Petőfi-Társaságban. Olyan nagy esemény volt ez, hogy Magyarország kormányzója is megjelent az adjutánsa kíséretében. A költő egy verses mesét olvasott fel. „Az aranyszőrű bárány”, ez volt a címe. Mindenki elragadtatással hallgatta a bűbajos strófákat és mikor vége volt a felolvasásnak, a kormányzó úr adjutánsa fölkereste a Petőfiéket titkárát, hogy a meseköltemény szövegét szerezzék meg neki, mert az államfő szeretné felolvastatni a családjának. Úgy tudom, Móra Ferenc nyomban le is másoltatta és — nem az eredetit, hanem a másolatot nyújtotta át a titkárnak, hogy a kormányzó kabinetirodájához juttassa el. Móra Ferenc eredeti kézírását ugyanis csak a legedzettebb idegzetű szedők tudják elolvasni, illetve megfejteni.

Vincze Zsigmond — azt hiszem, szokása ellenére — elolvasta a Petőfi-Társaság üléséről szóló tudósítást. A „Magyar Hírlap”, amelynek Móra illusztris főmunkatársa, bő kivonatban ismertette „Az aranyszőrű bárány” meséjét. És most átadom a szót Vincze Zsigmondnak:

— Megdobbant a szívem, amikor a mesét olvastam. Az Isten se teremthetett volna külön magyar operettlibrettót. A magyar nép fantáziája pazar színekben tobzódik ebben a félig bohókás, félig tündéri játékban. Mikor a mese végére értem, nagyon fel voltam izgatva. Ebből a költeményből daljátékot kell csinálni! De hogyan közelítem meg Móra Ferencet? Mikor én Szegeden karmesterkedtem, ő még nem volt ujságíró. Nem ismertem személyesen. Kulinyi Ernő barátomat kértem fel, hogy közvetítsen. Mórának tetszett az ajánlat. Azt mondta: bízik bennem, mert ismeri a magyar motívumú operettjeimet. De most újabb nehézség jött. Móra Szegeden ülő ember, csak ritkán mozdul el hazulról és akkor is hivatalos ügyben, mint múzeumigazgató. A szerzőtársi együttműködésnek egészen új formáját kellett kitalálni. A szükség jó tanácsadó. Az történt, hogy Móra a múlt nyáron egy álló hónapig minden vasárnap feljött Budapestre. Szerencsére sok volt a hivatalos dolga. Így sikerült négyszer a Britannia szállóban találkozoznunk, ahol Móra stílszerűen csak Britannikát szívott. Behatóan megbeszéltük a dolgot és úgy kezdtük el a tényleges munkát, hogy előbb Kulinyi Ernő nyers vázlatot csinált. A scenárium megtetszett Mórának, aki — Kulinyival megosztva a munkát — nekifeküdt a jelenetek megírásának. Mikor már majdnem készen volt a szövegekönyv, Tarnay Ernő érintkezésbe lépett velünk és a szegedi színház számára kérte az ujdonságot. Hamarosan szerződést kötöttünk, várható tantiémjeinkre előleget kaptunk és én a nyáron nyugodtan dolgozhattam a partitúrán.

— Milyen zenét írtál? — kérdeztem.

— Stilizált, meseszerű zenét, magyaros motívumokkal megtűzdelve. De mint-hogy a mesében idegen alakok is szerepelnek, köztük a burkus király meg a burkus királyleány, természetesen az operettstílushoz hajló kompozíciók is kellettek. Ezenkívül felhasználtam a modern ritmusokat is, úgynevezett nagy operettzenét írtam, tehát keringővel, indulóval, kórusokkal, felvonulásokkal, finálékkal. A muzsika elejétől végig a szöveghez simul, amely derűs és így a zene is könnyed, szórakoztató, népszerűsége hajló.

*

Nagy sikert jegyez föl a szegedi és a budapesti kritika. „Az aranyszőrű bárány” meséjéből eleven magyar daljáték lett. Ha nincs Szegeden városi színház, ha nincs Tarnay Ernő, akkor talán meg sem íródik ez a telivér színpadi munka. Pesten keresik az új operettstílust. Szegeden megtalálták.

MOLNÁR JENŐ

Amin most Pest nevet

I.

A Magyar Színház foyerjében beszélget két nő.

— Az én férjem is tudna zsidódarabokat adni ennek a vilnai jiddisch társulatnak — mondja az egyik.

— Miért? A maga férje is író?

— Dehogy! Hitközségi metsző.

II.

A kereskedő neje felpróbálja az új estélyi ruháját, aztán odaáll benne az ura elé és megkérdi:

— Na, hogy nézek ki benne, Samu?

A kereskedő végignéz az erősen dekoltált ruhán és így szól:

— Pont úgy, mint én.

— Hogyhogy?

— Neked is sok a kintlevőség.

III.

— Miért vagy olyan rossz hangulatban? — kérdezi egy pesti vállalkozótól a barátja.

— Levegőváltozást ajánlottak, sürgősen külföldre kell utaznom.

— Ugyan kérlek, hisz pompás színben vagy! Az orvos téved.

— Te tévedsz, mert az utazást nem az orvos ajánlotta, hanem az — ügyvédem.

IV.

Az öreg Lehmann bácsi feleségének fiúgyermeke született. A szomszédok egymás között tárgyalják a nagy eseményt.

— No és hogy érzi magát Lehmann bácsi mint ujdonsült apa? — kérdezi valaki.

— Ártatlanul! — hangzik a válasz.

Vendéglátás Pöstyénben

— Hallom, hogy a kis szubrett túsára megy.

— Rosszul hallottad. Kúrára megy. A sok ballépés után ráfér szegényre egy kis pöstyéni kúra.

...és a szagos film?

— Mondj nekem egy tűrhető hangos filmet.

— A „Singing fool”.

— Most már csak a szagos film van hátra. Nem tudsz egyet?

— De igen. Az „Ábris rózsája”.

Az új kar(d)mester,

akivel még Gaál Franci se mer kikezdeni.

Az Andrássy-úti divatüzletben

— Ezek a mai politikusok, sajnos, nem ismernek mértéket, — mondja Komlós Sándornak, az ismert divatárkereskedőnek egy földbirtokos-vevője beszélgetés közben.

— Azt hiszem, túlozni tetszik, — feleli Komlós. — Akik például nálam rendelnek öltönyt, azok nagyon is ragaszkodnak a mértékhez.

Kedves Törzs Jenő!

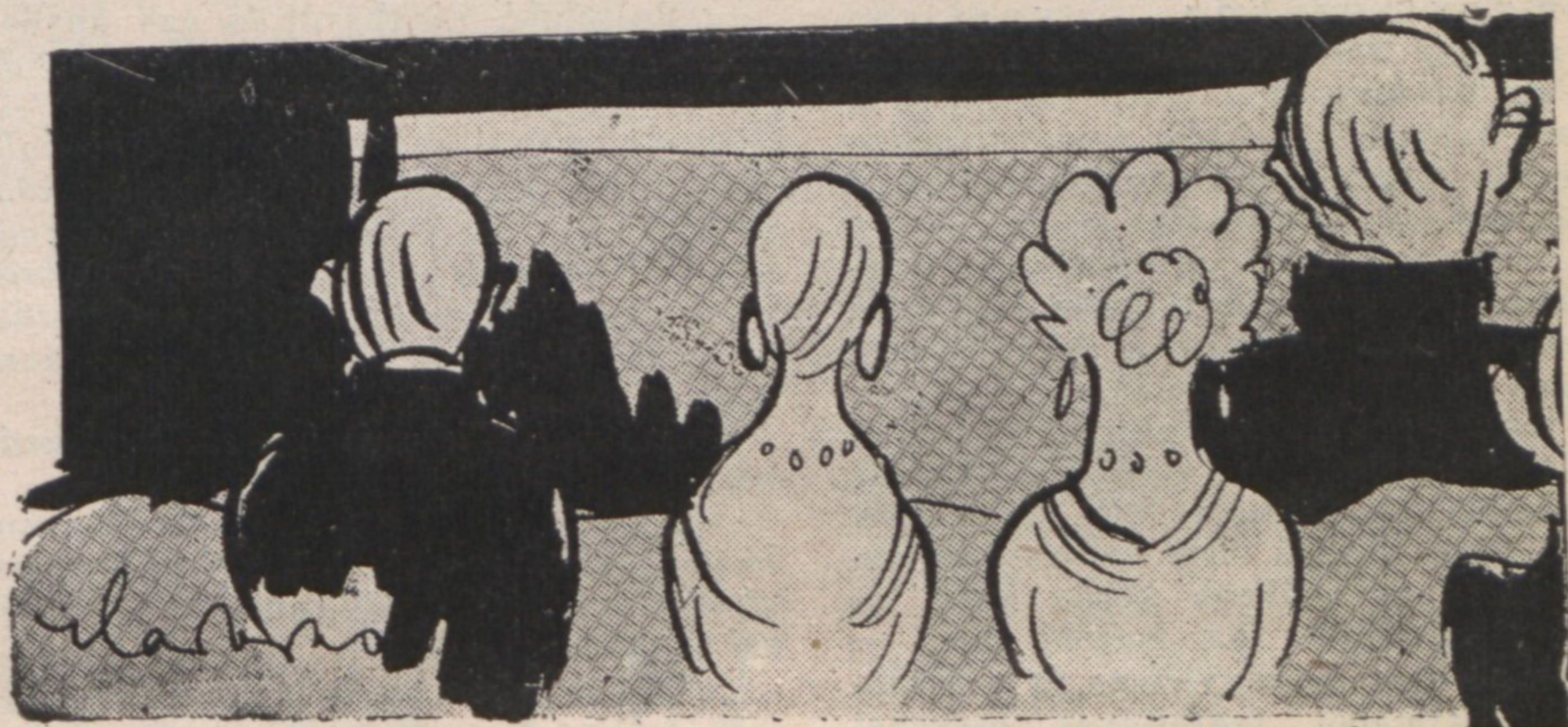
Láttuk önt a „Muzsiká”-ban, kedves művész úr és magunk is összevertük a tenyerünket, amikor a bárjelenetet olyan szeretetreméltó szalónspiccel játszotta meg és amikor a holt feleség utolsó levelét úgy mondta el, hogy a bernsteini dézsa-romantika a költészet megtévesztő fényében kezdett villódzni tőle. Elfordulunk a zokogó férfitől, de ön még a zokogó férfit is szimpatikussá tudja varázsolni. Nem szívesen írjuk le, mert az efféle nyilvános dicséret nagyon útálatos: ön tetőtől-talpig szimpatikus ember és ha ügyész lennék, megtiltanám, hogy például rablógyilkost játszassanak önnel, mert biztos, hogy a közönség osztatlanul a rablógyilkos mellé állna. Vannak viszont színészek, akik a legszimpatikusabb embert is antipatikussá teszik azzal az egyszerű ténnyel, hogy ők személyesítik meg. Ha az ilyen színész egyébként jó kiállású, kellemes beszédű, azt szoktuk mondani: menjen intrikusnak. Sok ilyen intrikusnak való szerelmes színész kísérletezik egy idő óta a nagy színpadokon.

De másról van most szó. Ön, kedves Törzs Jenő, azt a fiatal férjet játssza Bernstein kétesértékű és még kétesebb sikerű drámájában, akit lassú méreggel akar megölni a felesége, mert érzéki szerelemre lobbant egy daliás és nagyhírű hegedűművész iránt. Vannak ilyen úriasszonyok? Nem kutatom. Mifelénk csak paraszti sorban találhatók, egyszer Hódmezővásárhelyen, máskor a Tiszazugban. Lehet, hogy tőlünk nyugatra ép olyan divat az únt férjek megmérgezése, mint — teszem — Budapesten az, hogy a havi háromszáz pengőt kereső férfi felesége havi ezerpengős ruhaszámlát csinál. Summa-summárum: önt, a derék, lelkes, mindig jókedvű, szerelmes férjet megmérgezi az a kiszámíthatatlan Gombaszögi Frida. Aki, szegény, nem tehet róla, mert így írta ezt elő a kis Gaby Morlaynek, ennek a legfeljebb negyvenöt kilós doromboló cicának az ő tekintélyes szerződirektora. Mi nem láttuk a párizsi Gymnase „Melo”-előadását, de attól tartunk, azon a színpadon valamivel szolidabb „melo” folyhat. Ott valószínűleg a legantipatikusabb színészre bízták a kipusztításra ítélt férj szerepét, mert másképp nem tudnánk elképzelni, hogy száz meg százezer francia másfél év óta elhiszi Gaby Morlaynek, hogy nem a szimpatikus, hü és jó férje, hanem az antipatikus, pozór hegedűvirtuóz kell neki, annyira, hogy elmérgezi az urát.

Ön, kedves művész, persze nem tehet róla, hogy a közönség kételkedik az ön alakítása hitelességében. Egy szereposztási kisiklás abba a furcsa helyzetbe hozza a publikumot, hogy minden részvételével ön felé forduljon s ennek folytán nem tudja józan észszel megérteni, mit akar Gombaszögi Frida attól a hegedűművésztől, aki valami exotikus reliefet kap az érdekesen tatárfejű Vértés Lajos alakításában. Hiszen nem mondom: a tatárok is lehetnek nagy hegedűművészek, sőt színművészek is, de ez az egész „Muzsika” túlfinomra hangolt nyugateurópai orchesterben zeng, vagy akar zengeni. Egy ilyen zenekarból a gordonka mégis csak nemesebben, emberibben bűg fel, mint a recsegő trombita. Gombaszögi Fridának választani kell két férfi, helyesebben két kultúra közt és — általános meghökkenésre — nem Vértés Lajost mérgezi meg, hanem önt, igen tisztelt művész úr. Ki tudja ezt elhinni Gombaszöginek és hol az a színész, aki az egyéniségével ellenkező szerepet valóságossággal, lélettel, igazsággal képes megtölteni? Hogy tud ön antipatikus lenni, annyira az, hogy mint egy kutyát megmérgezzék? És hogyan menjünk bele mi, publikum, drámai hangulatba, helyzetekbe, feszültségbe, amikor a nő szerelmét és bűnét — nem a darabon, hanem a játékon, a színpadon keresztül — motiválatlannak érezzük?

Minélfogva arra kérjük önt, kedves Törzs Jenő, hasson oda a Vígshízház-nál, hogy gyorsan vegyék el öntől a férj szerepét és amennyiben a közönség kíváncsi volna még a „Muzsiká”-ra, a hegedűművészt játszassák önnel. A férj szerepére találnak mást is. És annak a másnak a megmérgezését talán inkább „gönnolja” a pesti közönség.

Borsszem Jankó a moziban

Az istentelen leány

— UFA —

A fizetett hirdetésekben csak ezeket a szerény jelzőket olvassuk erről a hangos filmről: nemes, igaz, izgalmas, magasztos, tökéletes, grandiózus. Csekélység! Hogy annak a szegény Shakespearenek pont a tizenhatodik században kellett születnie, amikor ezek a jelzők még nem voltak kitalálva. Shakespeare hijján most a filmesek nyakába akasztják őket. Mi jó fiúk vagyunk, dehogy szorítjuk meg a hurkot. „Az istentelen leány” hangosan tiltakozik isten ellen mindaddig, míg az élet bele nem pofozza az istenfélelembe. Istentelen egy téma. Ötéves korunkban ilyen mesével altatott el a dadánk. De a hatása változatlan. Most is elalszunk tőle. Az amerikai film-kiccs minden izzadságos leleménye megtalálható ebben a zajos gyári munkában.

A sarlatán

— Orion, Palace —

Bűnügyi film, amelyben Holmes Herbert játsza a főszerepet, ahelyett, hogy Sherlock Holmes játszana. Izgalmas jelenetek kergetik egymást a filmen, de egy rendes szülő sem kergeti az asztal körül gyermekét, mert nem akarja megnézni ezt a darabot. „A sarlatán” címszerepét a rendező is eljátszhatta volna. Különb sarlatánt az európai filmrendezők közt sem lehet találni.

A cárné és a gárdahadnagy

— Radius, Omnia, Capitol, Corso —

A cár és a kalaposinas ismert adomájának drámai változata ez a darab. Szerzője Vajda László, a kitűnő színműíró. Nem is a Vajdát bánom én, hanem azt az időt, amit a boldogtalan cárnő és Iván gárdahadnagy szerelmének végigszenvedésével töltöttem el. A cselekmény egyébként annyira izgalmas, hogy több varrólány cárnénak képzelte magát a nézőtérén és csak a gárdahadnagyok hiánya akadályozta meg az erkölcsrendészeti botrányt. Petrovich Szvetiszlávna nem ajánlom, hogy Szovjetországba menjen, mert fajmagyar neve ellenére sem bocsátja meg neki Sztalin, hogy nem népbiztosokat, hanem gárdatiszteket alakít.

Legénylányok

— Kamara, Corso —

A mai fiatalság léha életét mutatja be ez a film, avval a ravasz tendenciával, hogy a többségben levő romlatlan ifjak is meg fogják nézni. S minthogy fiatalokról szól a darab, tehát a téma öreg. Egyébként nagyon jól el lehet szórakozni a darab mellett, közvetlen mellette, részint a Nemzeti Színházban (a Kamara mellett), részint a Belvárosi Színházban (a Corso mellett). Előadás után direkt élvezet egy „Khedive”-cigaretta gyujtani. Az embernek legalább visszatér a khedive.

Borsszem Jankó a pénzpiacon

* Egry Aurél dr. — excellenciás. Egry Aurél dr. ügyvéd, felsőházi tag és bankügyész, mint megbízható helyről értesülünk, újabb rangemelésben részesül. Hír szerint meghatalmazott miniszteri és rendkívüli követi címet kap, ama szolgálatai jutalmául, amelyeket a kormány megbízatásából külföldön teljesített. Lánczy Leó óta, aki óriási áldozatot hozott annakidején, hogy a titkos tanácsosságot és vele az excellenciás címet megkapja, zsidó származású bankember még nem lett kegyelmes. Egry Aurél kiváló érdemeinek elismerése bizonyos szűkebb körön kívül is élénk visszhangot fog kelteni, mert — állítólag — az új kegyelmes úr a kitüntetés alkalmából tekintélyes összeget fog felajánlani különféle kultúrális és jótékony célokra.

× Mit tanulmányoz Aschner úr? Aschner Lipót, az Egyesült Izzó vezérigazgatója, amerikai tanulmányúton van. Nem tudjuk e pillanatban megállapítani, hogy az amerikai tőzsdekrachot tanulmányozza-e, vagy pedig az izzólámpagyártást. Reméljük, az utóbbit.

+ A nyolcvanéves Pranger. Pranger József, a régi Osztrák-Magyar Bank főtitkára, a legnagyobb csendben ünnepelte Bécsben nyolcvanadik születésnapját. A régi jó ezerforintosokon, majd az ezerkoronásokon mindenütt Pranger neve ékeskedett. Bár a régi Osztrák-Magyar Bank bankjegyei is oly sokáig maradtak volna meg jó egészségben, mint a kedves öreg Pranger.

⊙ A Vasútforgalmi Rt., Fould és a részvényesek. Olvassuk egy közgazdasági lapban, hogy Gergely Vilmos, a Vasútforgalmi Rt. vezérigazgatója Párisban tartózkodott. Nem tudjuk, hogy ez kinek fontos, neki, vagy a vállalatnak, csak az a csodálatos, hogy a részvény folyton visszaesik, hogy a Vasútforgalmi vállalatnál, az Elliwest Príteg Magyar Magántelefon Rt.-nál nem engedik be a külföldi gyártmányú Fouldalkatrészeket, ami nem kellemes sem a partnernek, Fould Harry vezérigazgatónak, sem pedig Gergely Vilmos kormányfőtanácsosnak. Talán még kevésbé kellemes a Vasútforgalmi részvényeseknek. Kérdés, hogy ilyenkor nem jobb-e, ha Budapesten van a vezérigazgató, mint Párizsban.

= Rotschild, Sieghardt és egy anyós-vicc. Sieghardt, a Bodenkreditanstalt volt nagyhatalmú elnöke, ugyancsak felélegzett, mikor a Creditanstalttal való fúzió simán lebonyolódott. Viszont a közgyűlésre nem akart elmenni, nehogy győzelmes riválisával, Rotschild Lajos báróval kelljen találkoznia. Mikor kapacitáltak, Sieghardt a következő adomával felelt:

Kohné haldoklott és így szólt az urához:

— Samukám, én most meghalok. Nem bánom, ha meg is nősülsz, csak egyre kérlek: a temetésemre gyere ki a mamával együtt.

— Zalikám, — szólt Kohn — ezt az egyet ne kívánd tőlem...

— De, Samukám, az én kedvemért...

— Jó, — szólt dühösen Kohn — de figyelmeztetek, hogy az egész örömöm el lesz rontva...

⊙ Veszélyben az aranytető. Loewenstein úr, nem a híres műselyemgyáros, mert az a tengerbe zuhant, hanem az ismert fűszer- és csemegekereskedő, fényes helyiséget nyitott a Váci uccában pesti inyencek számára. (Tudvalevőleg ma csupa inyenc szaladgál a pesti aszfalton.) A lokál főnevezetése, hogy a plafon tizenhétkarátos arannyal van bevonva. A napokban egy bankigazgató magyarázta a helyiségben, hogy milyen rosszak a viszonyok Budapesten és hogy semmi értelme sincs ennek a vállalkozásnak. Közben a direktor úr kaviárt evett és pezsgőt ivott. A barátja, aki fogyasztás nélkül mint besurranóvendég nézte a falatobankigazgató a világ végét, végül is zást és hallgatta, hogy-mint jósolja a megszólalt:

— Nem értem, miért mondd ezt, — fordult a barátjához — hiszen van még néhány hasonlószerű ember, mint te, akik nem sajnálják a pénzt.

— Nono! — mondotta a bankdirektor, miközben megint lenyelt öt darab 3 pengős szendvicset. — Nincs igazad. Hát van teteje egy ilyen helyiségnek?

— Van teteje, még pedig pedig tizenhétkarátos aranyból — válaszolt az éhenkórász barát. — De ha te még sokáig idejársz, nem garantálok érte, hogy ez a tető sokáig így marad.

+ Adalék a Nova-kontremin kudarcához. Nagy szenzációt keltett a tőzsdén a Nova-részvények váratlan áresése. A kontremin manőverezésének tulajdonították persze az egészet s a hosszpárt kajánul mosolygott, mikor másnap a részvény emelkedni kezdett. Már két ponttal ment feljebb a Nova, mikor az egyik ismert ügynök odaszólt Haim Jacques-nak, az ismert kontreminörnek, aki monokliján keresztül flegmatikusan szemlélte a zajló Nova-„kreclit”:

— Zsakikám, nagyon kont-remintelen ez az ügy.

A szórakozott direktor

Híres szórakozott ember az egyik pesti nagy pénzügyintézet X. direktora. Diszkrétnek lévén, nevezzük egyszerűen, bár nem találóan, Tüchtig úrnak.

Történt, hogy a bécsi Bodencredit-anstaltnak (amikor még fennállt) meghalt a vezérigazgatója. A pesti bank koszorút helyezett a ravatalra, még pedig egyszerűség okából olyképpen, hogy levélben kérte meg a Bodencreditanstalt igazgatóságát, rendelje meg Bécsben a koszorút a bank számlájára. Tüchtig úr fogalmazta meg a levelet, amely így végződött:

„Zu Gegendiensten stets bereit...” (Viszontszolgálatra mindig kész hívük, stb.) — és ezt a levelet a saját bankjának a vezérigazgatójával iratta alá.

*

Tüchtig úr a devizahullámzások idején felhívta egyszer a bank tőzsdei diszponensét. Nagyon szórakozott lehetett, mert ezt kérdezte telefonon:

— Itt Napoleon. Hogy áll a Tüchtig?

*

A napokban a Gumigyárral kellett fontos ügyben beszélnie. Leemeli a kagylót és így szól:

— Halló, ott a Gumigyár?... Itt ki beszél?

+ Táncolnak a tőzsdések. A Tőzsdeklubban, illetőleg a Magyar Gazdasági Klubban, amely az előbbinek jogutódja lett, minden hétfőn táncestet rendeznek. Az utóbbi időben csak a kontreminörök táncolnak. Délelőtt is ők táncoltatják meg a hosszistákat a tőzsdén.

BORSSZEM JANKÓ ÜZENETEI

L. B. Jaj kérem, hova tetszik gondolni? — Törzsasztal. (Pápa.) Mint látni méltóztatnak, bevált. — M. A. Régi adoma ügyes rébuszváltozata, de ezt a műfajt nem kívánjuk rendszeresíteni. — Dr. T. M. Priváthasználatra nagyon mulatságosak. Azt hisszük, ön is tisztában van vele, hogy nem hozhatók nyilvánosságra. — W. J. Az előbbi üzenet önnek is szól. — K—r. Egy nézetem vagyunk. — S. H. A javát viszontlátja. Szíves üdvözlét! — Cs. L. „A világ lovai” című versre sem egészében, sem részleteiben nem reflektálunk. A régi számokból kiírt ötletek ma már nem hatnak azzal az erővel, mint amikor kirobbantak.

Kéziratokat és rajzokat nem adunk vissza.

62. évfolyam, 29. (3140.) szám

Felelős szerkesztő és kiadó:

MOLNÁR JENŐ dr.

Művészeti főmunkatárs:

GÁSPÁR ANTAL

A BORSSZEM JANKÓ előfizetési árai:

Egész évre	20 pengő — fillér
Félévre	10 pengő 50 fillér
Negyedévre	5 pengő 50 fillér

Biró Miklós nyomdai műintézet rt. nyomása, VII, Rózsa ucca 25. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Mozsár u. 9. Tel.: A. 233—24

Laptulajdonos:

Borsszem Jankó Lapkiadó rt.

Igazgató: MOLNÁR EMIL

Az

ESTI KURIR*a liberális polgárság
lapja***Mindenki olvassa****ÚJ SZÍNHÁZ****ÉGŐ
VÁROS**Földes Imre
óriási sikerű színműve

Berky Lili, Gózon, Harsányi

**Elektromágneses
gyógyintézet***Modern fizikai gyógymódok, kitűnő
gyógyeredmények: ideg-, rheumás-, ütő-
ér-, ischias- stb. bajoknál, vérszegény-
ség, álmatlanság, stb. eseteinél.
Olcsó kúradíjak. Kérje az új prospektust*

Bpest VII, Vilma királynő út 11

Telefon: József 326-24

**FŐVÁROSI
OPERETTSZÍNHÁZ****A nagy börtön****Lengyel József**

SZENZÁCIÓS

HADIFOGOLY-DRÁMÁJA*Most jelent meg:***MOLNÁR JENŐ***új humoros könyve:***ILYENEK VAGYUNK!**

Ára 2 pengő

*Rendelje meg levelezőlapon a Borsszem
Jankó kiadóhivatalában, Mozsár ucca 9***INGYEN** kap egy
detektoros**RÁDIÓT**ha a **BORSSZEM JANKÓNAK** egy

új előfizetőt szerez.

KIRÁLY SZÍNHÁZ**TOMMY ÉS TÁRSA**

SZENZÁCIÓS OPERETT

GAÁL FRANCISKÁVAL

a főszerepben

Olvassa a

MAGYAR HIRLAP-ota magyar értel-
miség legkitű-
nőbb napilapját